

František Kalenda

Vraždy ve znamení hvězdy

Detektivní příběh
z doby Karla IV.

PRVNÍ DÍL TRILOGIE

VYŠEHRAĐ

*Věnováno všem těm,
kdo mě odjakživa
podporují a inspirují.*

Copyright © František Kalenda, 2016

ISBN 978-80-7429-738-0

*Upadne do moci Scylly ten,
kdo se chce Charybdě vyhnout.*

Latinské přísloví

I

Corpus delicti

KŘIŽOVNÍK

„Tohle není vhodné místo pro dámy,“ poznamenal křižovník, zatímco vedl oba neobvyklé hosty úzkými chodbami špitálu. Mladé ženě – spíš ještě dívce – nemohlo být víc než dvacet let a nebyla pohledná, rozhodně ne podle dobových měřítek. Na krasavici byla příliš hubená, neměla patřičně široké boky ani smyslné rty, tolik opěvované francouzskými trubadúry. Přesto jejich průvodce zvláštním způsobem zneklidňovala.

„Co to na mě zkoušíš za hry?“ postěžoval si druhý návštěvník. Ten křižovníka upřímně vzato rozrušoval málem tolik jako jeho sotva dospělá společnice. Byl sice oděný v rouchu lékaře, avšak jako doktor nevypadal ani trošičku. Jeho obličej hyzdilo příliš mnoho jizev a v hlase nedokázal zastříť povznesenost.

„Nevím o žádné hře,“ odvětil po chvilce zdejší mnich. „Generální vikář pana arcibiskupa mi nakázal přivést doktora Siegfrieda z Wölfelsdorfu. Důvody mi nesdělil.“

Proč taky? Křižovník neměl nejmenší ponětí, čím by zrovna tenhle prapodivný páreček mohl záležitosti prospět. Snad to skutečně byla hra, neřkuli politika, jíž on coby prostý služebník Boží nemůže rozumět. Takhle mám trávit předvečer svatého Martina? posteskl si v duchu uraženě. A v takové společnosti?

„Obdržel jsem stejnou zprávu,“ potvrdil Siegfried.

Wölfelsdorf, to je někde ve Francích? dupal křižovník. Ne, to těžko, ten zjizvený lékař mluví česky prakticky bez přízvuku –

a všichni vědí, že Němci se slovanský jazyk obvykle učit neobtěžují.

„Nejsem si jistý, proč bych se měl s Jindřichem scházet právě tady,“ dodal ještě lékař. „Chápu, že nahoře na hradě je spousta nechtěných uší, ale...“

Mnich se zastavil. Byli na místě. Ze svazku chrastivých klíčů vytáhl jeden, který hbitě zapadl do zámku. Když otevíral, udeřila ho do chrípí povědomá vůně bylinných balzámů. Pouze jeho léty vycvičený nos dokázal rozeznat, že za ní se skrývá ještě jeden nemilý pach, taktéž povědomý. Zastyděl se, že neodvedl lepší práci.

Hosté na několik okamžiků oněměli. Křížovníka to překvapilo – domníval se, že dívka vykřikne. Tak si aspoň vždycky představoval, že ženy tváří v tvář mrtvole zareagují. Sám byl po létech strávených ve špitálu na leccos zvyklý a živí mu většinou působili daleko větší vrásky. Jenže kolik nehybných těl mohla vidět osoba v jejím věku, podle oblečení i chůze viditelně z dobrých poměrů?

„Kdo je to, mnichu? A co to má znamenat? Kde vězí Jindřich ze Snědovic?“

Lékař přistoupil tak blízko, že křížovník slyšel jeho zrychlený dech. Přisahal by, že slyší i tlukot jeho srdce, ale možná to bylo vlastní vyplašené ptáče v jeho hrudi, jež v tu chvíli bušilo jako o závod. Letným pohledem zaznamenal, že kudrnatá dívka jim nevěnuje pozornost. Zvědavě se skláněla nad mrtvým.

„Pan vikář mi nařídil zpravit vás o tom, že zde ležící muž je kněz Štěpán, oltářník z farnosti svatého Tomáše,“ vysvětlil strojeně a nadále úkosem pokukoval po ženě v místnosti. „Byl nalezen svým kostelníkem včera ráno. Někdo ho ubodal. Při ohledávání těla jsem objevil dvaadvacet ran především v oblasti břišní a hrudníku. Rány jsem kupodivu nenalezl na horních ani na dolních končetinách, což nasvědčuje tomu, že se oběť nebránila. Jejich množství každopádně naznačuje, že vrahovu ruku vedla velká nenávisť. Podle mého skromného názoru se tak stalo z nenávisť k Bohu a Církvi svaté, neboť tento kněz byl věrným služebníkem Kristovým a všeobecně oblíbeným

kazatelem. A je tu ještě jedna zajímavost, která třeba vede k pachateli. Když si prohlédnete lebku a zaměříte se na oblast tonzury, spatříte –“

„Tak to by stačilo,“ zarazil ho s kamenným výrazem zjizvený lékař. „Kláro, odcházíme.“

„Ani sis ho neprohlédl,“ ohradila se dívka. Křižovníkovi připadalo nevhodné i její jméno. Copak by mohla být „čistá“ žena, jež se beze studu zvědavě sklání nad odhaleným tělem mrtvého řeholníka?

„Myslím to vážně. Odcházíme.“

„Pan Jindřich si výslovně přál, aby ses případem otce Štěpána zabýval ty. A rovněž očekává, že ho navštívíš, protože by ti rád sdělil další důležité skutečnosti,“ oznámil mnich a zastoupil mu cestu. „Nuže? Jakou mám vyřídít odpověď, mistře Siegfriede? Přijmeš jeho pozvání?“

„V žádném případě. A pohřbete proboha toho nebožáka.“

Průvodce zaváhal. Tohle se vikáři věru zamlouvat nebude, uvažoval. Na druhou stranu to znamená méně starostí pro řádové bratry, tak proč nevyhovět? Přikývl. „Jak si přeješ, pane,“ pravil s úklonou. „Snad viníka brzy dostihne spravedlnost Boží.“

Labyrintem špitálu doprovodil neobvyklé hosty až k hlavní bráně a pak sledoval, jak se jejich siluety pomalu vytrácejí. Když s obtížemi zavíral okované dveře proti vůli podzimního větru, zadoufal, že už tu dvojici nikdy neuvidí.

KLÁRA

Zase seděl u stolu, ponořený v knihách a svitcích pergamenu, a předstíral, že si jí nevšiml. Nebylo to poprvé a nebude to naposledy. Od chvíle, co se vrátil, aby ji vysvobodil z klášterního zajetí, a posléze vstoupil do služeb Jejího Veličenstva, se s ním něco stalo. Změnil se. Nebylo to jen tím, že zestárl a zešedivěl. Jeho oči znatelně pomasly a byly chladnější než kdy dřív.

„Strýčku Sigi,“ oslovila ho. „Ten muž. Kněz...“

„Musíš o tom pořád mlít?“ zamumlal. Jak očekávala, ani se nenamáhal zvednout k ní hlavu. Prsty netrpělivě přejížděl po svitku, snad v marné snaze se čehosi dopátrat. „Byla náramná chyba, že jsem tě vzal sebou. Chtěl jsem využít příležitosti a seznámit tě s generálním vikářem... Jednou budeš jeho přízeň potřebovat. Netušil jsem, že je to léčka. Tuhle chybu už neudělám.“

„Jakou chybu? Vždyť jsem viděla horší věci. Musím ti to připomínat? O to přece nejde. Jenže ty sis mrtvého vůbec nepohlédl. Ty rány tě nezajímaly.“

„A ani nezajímají. Chceš mi něco konkrétního?“

Odstup a předstíraný nezájem v jeho hlase dívku rozčiloval. „Ano, jistěže chci něco konkrétního! Všiml sis, jaké znamení měl ten zamordovaný farář na těle?“

„Už jsem přece řekl, že mě to nezajímá. Jelikož zítra přijíždí král a celý den se bude vítat a oslavovat, rád bych dodělal aspoň něco málo z toho, co mám u dvora na starosti. Tím se teď hodlám zabývat – ne kdejakou mrtvolou, co někdo objeví v podhradí.“

Nadechla se z plných plic, aby se pokusila udržet klid. Chtěla, aby z jejího hlasu nečišelo tolik napětí a zklamání, kolik z jeho slov čišelo odevzdanosti. „Ptala jsem se tě, jestli sis všiml symbolu na hlavě toho mrtvého. Symbolu, co tam musel zanechat vrah. Určitě si ho na temeno nevyřezal vlastnoručně.“

Lékař k ní konečně zvedl oči. Ze všeho nejvíce se v nich zračila únava. „Davidovu hvězdu,“ zabručel krátce, než se zase ponořil do četby.

V tu chvíli by nejradši zaječela. Nebo přinejmenším vyštěkla. Nedokázala to – tak ji Siegfriedův postoj překvapil. „Davidovu hvězdu!“ zopakovala. Ruce se jí třásly. „Chceš mi tvrdit, že ho mají na svědomí židé? Že se k němu z ghetta připlazil nosatý rabín a zamordoval ho? Protože přesně tohle začnou tvrdit oni! A až se to po Praze rozkřikne, měšťani ze všeho nejdřív vypálí synagogu a jejího rabína doma ubijí. Anebo ho roztrhají veřejně na ulici! Neslyšels, co se stalo ve Štrasburku? V Erfurtu?“

Neodpověděl. Místo toho si povzdechl a pokrčil rameny. Opět sklopil zrak.

„A víš, co provedli židům v Basileji na svátek svatého Valentina? Že upálili dva tisíce mužů a žen, jejich děti násilím pokřtili, zatímco rodiče jim před očima hořeli na hranici? Vážně na to nemáš co dodat?“ dožadovala se.

„Nemám. Nejsem Bůh ani soudce, abych k tomu měl co dodávat. A už nejsem ani arcibiskupův pes, který bude za mocné obstarávat špinavou práci. Strávil jsem tím svinstvem půlku života, jenže ta druhá nebyla o nic lepší. Jestli Arnošt prahne po tom, aby se někdo zabýval vraždou jeho oblíbeného oltářníka, ať si na to zjedná někoho ze svých dnešních poskoků. Bůh ví, že jich je plné město, a dost možná nejen to.“

„Copak to nechápeš?“ vyhrkla. Nechtělo se jí věřit, že by zrovna Siegfried byl netečný k takovému zvěrstvu. „Budou umírat nevinní!“

„Nevinní vždycky umírají,“ opáčil. „Kláro –“

„Neříkej mi tak! Neříkej mi tím jménem!“ Tentokrát vykřikla, aniž to chtěla. Na tomhle místě by měla být obezřetnější, ale právě v tu chvíli jí bylo jedno, jestli ji někdo nepovoláný uslyší.

„Šílíš?“ sykl Siegfried a v rozčilení sevřel v ruce vzácný pergamén. „Copak už jsi dočista přišla o rozum? Začínám mít ten pocit.“

Už ho nemínila poslouchat. Nechtěla slyšet žádná další poučení, žádné nové přivaly výčitek. Teď musí ze všeho nejvíce na čerstvý vzduch.

Pokaždé ji znovu zaráželo, nakolik se Praha změnila od chvíle, co tu pobývala naposledy. Tehdy byla ještě děcko, přesto jí v paměti utkvěla řada podrobností. Pražský hrad tenkrát připomínal spíš majestátní rozvalinu než řádný hrad – vyznačoval se leda rozpadajícími, skoro neobyvatelnými budovami, jimž se propadaly střechy a jež obrůstalo popínavé býlí. Město samo na ni působilo stísněně a staře: jako živořící provinční metropole, která nevábí cizince a bezpochyby nepřitahuje ani vlastního krále. Pražská města tehdy měla svoje kouzlo, to bezesporu – jako dítě

ji fascinovaly zapadlé a liduprázdné uličky, oprýskané vývěsní štíty i ten podivně tvrdý, nepřizpůsobivý jazyk místních obyvatel, který se tehdy teprve začínala učit.

Teď ji sídlo na březích řeky fascinovalo taky, ale jinak. Stavělo se úplně všude. V prostorách hradu vyrůstal nový a velkolepější chrám podle francouzského vzoru, obnovovaly a rozšiřovaly se kostely i kláštery Starého Města i toho Menšího, jemuž se začalo říkat Malá Strana, zesilovaly se hradby a přestavovaly pevnosti. Vznikalo dokonce celé jedno nové město – hned za hradbami toho starého – v oněch nekonečných polích doposud obývaných hlavně chmatáky a chudáky. Povídá se, že panovník touží udělat Prahu moderní. Rád by, aby se stala srdcem Říše a středem světa. Nový a lepší Řím. Klára měla dojem, že namísto toho tu vzniká nekonečné mraveniště, v němž se lidé neustále rojí všemi směry. Dělníci, řemeslníci, kupci, učenci i zbrojnoši... Jen žebráci zůstávali jako obvykle před kostelními vraty a s blížící se zimou jich přibývalo.

Svým způsobem byl ten nepřetržitý shon a lomoz osvobozující. Nikdo na ni nezářal jenom proto, že je žena bez doprovodu, nikdo ji neokřikoval a nepodíval se nad tím, kde nechala bratra nebo manžela. Občasným narážkám se sice vyhnout nedalo, avšak takové už je mužské plémě: beze studu, nechutné a povětšinou i nepřilíživě vynalézavé.

„Hej, krásko!“ křikl na ni holohlavý kolohnát, postávající jen o několik kroků dál v tlačenci. Čekal ho ošemetný přechod přes řeku. Jestli si v pražských městech od časů jejího dětství ještě něco zachovalo původní podobu, byl to povodní poničený most královny Judity. „Ztratila ses?“

Nadechla se k náležitě ostré odpovědi, ale pak se rozhodla, že hádka s plešounem by k ničemu nevedla. Rozčilení z rozhovoru s jejím údajným strýcem opadalo, vůně řeky a křik racků dívku ukonejšil, stejně jako poklidné vlny roztančené větrem na hladině Vltavy. Svým způsobem ji uklidňoval i věčný hlas celníka, nezaujatě sdělujícího zákazníkům cenu za přechod řeky, a zvuk mincí padajících do jeho váčku.

Jiný názor na to měl řemeslník před ní. Zdráhal se zaplatit. „Je to ruina. Pokaždý mám strach, že se pode mnou něco propadne a spadnu do řeky,“ stěžoval si rozmrzele.

„Půl groše,“ stanovil celník nevzrušeně, jako kdyby jiná slova ani neovládal. Totéž zopakoval Kláře. Dívka mu dlouze pohlédla do očí a pokoušela se v nich objevit stopu citu. Žádné se nedopátrala, a tak zaplatila a vydala se po mostě na druhý břeh Vltavy.

Nebo spíš po tom, co z dávného královnina mostu zůstalo. Naprosto chápala reptání toho řemeslníka. Každý přechod polorozpadlé a mizerně vyspravované stavby z předminulého století obnášel punc dobrodružnosti, protože trámy a můstky se co chvíli rozpadaly a s nimi se do vody propadali i pěší se svým skromným majetkem. Nutno uznat, že nový panovník možná na stav mostu přísněji dohlížel, avšak bylo nabíledni, že troska dlouho nevydrží. Bylo zoufale zapotřebí postavit nový.

Trvalo dlouhých deset, možná i patnáct minut, než se dostala na druhou stranu. Celý už tak náročný přechod ještě zpomalil zraněný nádeník, jemuž každý krok trval dvakrát tak dlouho, za což si z fronty táhnoucí se za ním vysloužil nesččetně výhrůžek a posměšků. Po předchozích neštěstích totiž stráže raději dohlížely na to, aby nikdo nepředbíhal a aby se na most najednou nenahrnulo příliš mnoho nedočkavců.

Klára dav následovala úzkými uličkami až na Staroměstský rynek, jako obvykle plný stánků a tisíců vůní. Její kroky však vedly ještě dál – do míst, kam by se většina žen v obavách o hrdlo či kvůli všelijakým pověrám nikdy neodvážila ani s kurážným doprovodem. Ke zdi vymezující pražské ghetto. Tady se dívka zastavila, zavřela oči a zaposlouchala se.

Doléhal k ní dětský křik v jazyce, který si už vybavovala jen stěží. Vnímala přísné hlasy dospělých, nejspíš učitelů z ješivy, a vzdálený zpěv linoucí se z jedné ze zdejších synagog. Jejich jména neznala, nikdy je neviděla a popravdě řečeno se ani ona nikdy neodvážila dál. Za tu bránu by ji beztak nepustili, poněvadž ctnostné křesťanské ženy měly do ghetta vstup zakázán.

A přece když si připadala zvláště osamělá, krčila se čas od času u této zdi jako zlodějka.

„Brzy se budou zapalovat svíce. Do setmění nezbyvá ani hodina.“

Z těch vlídně pronesených vět Kláru div netrefil šlak. Přímo před ní se zhmotnil žid oděný v rudé tunice a modrém šatu. Na hlavě mu seděl špičatý klobouk. Vypěstoval si slušný plnovous, a přece jeho oči napovídaly, že nejspíš nebude o mnoho starší. Zářivě modré oči... Na prsou nosil přišitou rudou židovskou hvězdu, právě takovou, jakou někdo zanechal na těle mrtvého řeholníka od svatého Tomáše. Ani jeden ji však nenosil dobrovolně.

Dívka byla natolik překvapená, že trvalo hodnou chvíli, než se vzmožila na slovo. „Neměl bys tedy raději spěchat za svou rodinou, pane?“ přeptala se. Správně by neměla odpovědět vůbec, natož židovi – to bylo nemyslitelné. Ostatně co ten chlap pohledává za zdmi ghetta? Nikdy dřív tu nikoho nepotkala a byla si skoro jistá, že to zákon zapovídá.

Přikývl. „To bych měl. A ty bys zajisté měla prodlévat někde ve svých komnatách s manželem, péct mu husičku na zítřek a –“

„Nemám žádného manžela. A i kdybych ho měla, určitě mu nehodlám chystat nějakou husičku.“

Žida dívčín výrok pobavil, přestože o upřímnosti jeho úsměvu měla Klára své pochyby. „V tom případě je jen dobře, že nejsi pod čepcem. Bylo by mi ho líto.“

„Spíš ho polituj při představě, že bych mu vařila,“ odsekla hbitě. Hlas se jí stále trásl, jakkoli se snažila působit uvolněně. Nedokázala přestat tékat očima kolem sebe, jestli si jich někdo nevšiml. Bylo nezvyklé mluvit s lidmi od nich. Spustil česky, ale kdyby na ni promluvil hebrejsky, rozuměla by mu ještě?

„Máš pravdu, už bych měl jít,“ usoudil žid mírně a zadíval se na oblohu. Na město padal soumrak. „A ty taky. Není bezpečné potulovat se sama za tmy po ulicích. Přeji ti dobrou noc, paní.“

„Nejsem žádná paní,“ vyhrkla. „Jenom Rivka, nic víc.“

Překvapeně se opět usmál. „Zvláštní jméno pro křesťanskou dívku. Tedy dobrou noc, jenom Rivko. V tom případě jsem jenom Evron.“

Odešel dřív, než se stihla zeptat, jak říkají jeho otci. Evron, opakovala v duchu. Kolik může být v ghettu Evronů?

SIEGFRIED

„Posaď se k nám, pane, a pověz nám o novinkách ze svého bádání,“ vyzvala ho ta pohledná dvorní dáma. Eufemie, pokud si dobře vybavoval její jméno – na její přednosti se však dalo zapomenout jen stěží. Plavovláska s plnými rty a s bílou, pihami téměř neporušenou pleť přitahovala Siegfriedův pohled při každé návštěvě královnina fraucimoru. A on její, byť se mohl vsadit, že za to můžou spíš jeho jizvy než vzhledné rysy.

Nedal na sobě nic znát. „Pokud si to má paní přeje,“ pronesl s nadějí směrem ke královně.

„Pochopitelně že si to přeju, mistře Siegfriede! Zítra se vrací můj choť a já potřebuju tak jako tak přijít na jiné myšlenky. Nerada bych rozumovala nad tím, jestli se mi narodí dcera nebo jestli náš syn nepřijde na svět s kopýtky.“

Lékař se usadil proti těhotné pacientce na trojnožku a nabral si z podnosu několik kousků krájených hrušek a jablek. Zakousl se do šťavnatého ovoce a koutkem oka stále visel na plavovlasé dvorní dámě. „Dítě s kopýtky jsem ještě neviděl, paní. Nepovažoval bych to za pravděpodobné.“

„Zato dcera je pravděpodobnější, že ano?“ pokračovala královna Anna. „Považ, že mému choti se až dosud rodily jen samé dcery. Nemůže to být prokletí? Mistr Severin zastává názor, že –“

„Ten šarlatán kolem sebe trousí přesně takové bludy, o jakých jsi právě mluvila,“ přerušil ji nevybíravě a s plnými ústy Siegfried. „Severin není žádný prorok, jenom obyčejný a podle mého soudu i dost mizerný hvězdář. Jeho horoskopy mají stejnou hodnotu jako Bavorův slib.“

Eufemie vyprskla smíchy, kdežto královna se nezatvářila právě pobaveně. „Správně vypočítal, že přijdu do pozhnaného stavu,“ připomněla rozduřně.

„To nejsou složité počty. Pokud jsou muž i žena ve vztahu plodní, nepotřebují kdovíjakou konstelaci hvězd, aby došlo k počtí. Hvězdářství je jen šikovný způsob, jak zakrýt zoufalý nedostatek odborných schopností. Chtěl bych Severina vidět, jak léčí zranění způsobené kuší, jak zbavuje tělo zhoubného nádoru nebo třeba to, jak by se zhostil tvého porodu, paní. Mám dojem, že by buď omdlel, nebo vzal nohy na ramena.“

„Jako většina mužů,“ přisadila si Eufemie. „Slyšela jsem, že král nikdy nestál po boku své ženy, když dávala život.“

Což nemělo nic společného se strachem, napadlo Siegfrieda. Podle toho, co se mu doneslo, tráví zbožný panovník tyto a mnohé podobné chvíle na kolenou v kapli, ponořený do modlitby po boku Buška z Velhartic. Pak si však povšiml, že královna vypadá ještě zasmušileji, snad následkem představy, že bude muset celým tím útrpným procesem projít sama, a v neblahé předtuše, že neporodí kýženého dědice.

„Vím s určitostí, že ti Jeho Veličenstvo ráčí poskytnout veškerou možnou podporu, paní,“ ujistil ji.

„Jistě udělá výjimku. Miluje tě přece mnohem víc, než kdy miloval Blanku,“ dodala plavovlasá dvorní dáma. Siegfried si nebyl úplně jistý, jestli tu očividnou lež pronesla Eufemie s chvályhodným úmyslem, nebo z čiré škodolibosti.

Anna ji každopádně přešla bez poznámky. Místo toho se začala zajímat: „Nepotkal jsi Kláru, mistře Siegfriede? Od rána jsem ji neviděla, i když slíbila, že se mnou bude odpoledne procvičovat francouzštinu. Žádná jiná z mých dam nemluví s tak věrným přízvukem.“

Žádná z nich taky nestrávila tolik let v Burgundsku, pomyslel si uštěpačně Siegfried. „Před pár hodinami jsem s ní mluvil,“ pronesl, „ale sám se divím. Vyrozuměl jsem z toho, že bude u tebe.“

„Možná je unavená. Mám o ni občas obavy.“

A oprávněně, dodal v duchu lékař. „Není důvod, má paní,“

zalhal nahlas tentokrát i on a natáhl se pro další sousto hrušky. Eufemie ho však předběhla, a když mu ovoce s úsměvem nabídla a jejich ruce se nakratičko dotkly, proti své vůli se zachvěl.

„Omluvte mě,“ zamumlal.

RIVKA

Stmívalo se rychleji, než Klára – ne Klára, jmenuje se přece Rivka, jak musela čas od času připomínat i sama sobě – předpokládala. Než ji na to upozornil ten židovský mladík, ani si nevšimla, že paprsky slunce povážlivě slábnou a obloha temní. Když spěchala znovu k Vltavě, světlo se už povážlivě vytrácelo a vzduch byl s každým okamžikem chladnější. Zvláště v okolí staveb a dosud nevyužitých plání čerstvě založeného Nového Města pražského nebyvalo v noci bezpečno.

Zprvu se motala uličkami toho starého, než si byla nucena přiznat, že zabloudila. Nevěděla, jestli z toho má vinit změny, kterých tvář Prahy doznala za její nepřítomnosti, anebo tmou a křivolakost uliček ústících do všemožných směrů.

Zastavila se, aby nabrala dech a promyslela si, co dál. Nevědomky se jí podařilo dostat se do naprosto vyliďněných míst. Obklopovaly ji pouze mlčenlivé, stísněné domečky nesouměrných tvarů, které se nehonosily žádným vývěsním štítem ani domovním znamením. Zavřela oči a zaposlouchala se, zda v blízkém okolí nenajde náznak živoucího města, jehož směrem by se pak vydala. Mohli by to být pokřikující trhovci, dohadující se mistr a jeho tovaryš, zvuk dopadajících kladiv či řezání pil na stavbě... Cokoli, co zvěstuje přítomnost živých.

A pak se objevili přímo před ní. Dva až příliš živí lidé, od pohledu patrně nádeníci vracející se z práce, nebo třeba taky prachobyčejní pobudové. Ten vyšší a štíhlejší měl zelenou kapuci staženou na ramena a pohvizdoval si. Ten menší, avšak svalnatější měl kápi staženou do obličeje. Rivka přesto cítila, že se na ni upřeně dívají. Dlouhán ztichl. Silák cosi zamumlal.

Věděla, že v takové situaci musí urychleně prásknout do bot. Nejhorší by bylo ztvrdnout na místě – a přesně to udělala. Přísahala by, že cítí, jak okolní vzduch houstne. Kéž by se jen dokázala pohnout...

Útočníci si užívali její bezbrannost. Páchli potem a chlastem. Přestože se zešeřilo, viděla ještě tomu svalnatějšímu pod kapuci: nad jeho strništěm se zubil mlsný úsměv od ucha k uchu. Rivka se marně pokoušela nadechnout k výkřiku, nebo přinejmenším ty dva toužila zasypat nadávkami, které by je na okamžik rozptýlily. Co kdyby je něčím odradila? Kdyby třeba dokázala...

„Moc hubená,“ zamumlal dlouhán. „Navíc vyšší než ty.“

„A kdo říká, že to chci na stojáka?“ houkl kumpán.

Byli tak blízko, že cítila jejich dech. Viděla i mezery mezi jejich zuby, když prohodili těch pár slov. Konečně vykřikla. Ani netušila, jak se jí to podařilo. I nohy se stejně jako hlasivky uvolnily bez upozornění. Poodstoupila a zavravorala, vzmožila se i na další dva tři krůčky. Pozdě.

„Couro!“ zařval ten vyšší a popadl ji za ruku. Rivkou projel záchvěv strachu a hnusu. Neměla tušení, co ji víc děsí. Marně se pokusila vyvléknout, protože to už se po ní sápal i ten druhý. Měl ještě hrubější ruce než dlouhán a hmatal jí po obličejí a po krku, pak sjel na ramena, boky a řadra.

Znovu vykřikla, tentokrát s větší naléhavostí a ještě zoufaleji. Bránila se, kopala, dokonce kousala, jenže byli silnější. Samozřejmě že byli silnější, vždyť to byli muži. Jeden jí roztrhl oblečení, ani už nevnímala co, a dívčinu holou kůži rázem ovanul studený listopadový vzduch. V tom okamžiku si vzpomněla. Stačí jediné: uvolnit si ruce!

Napjala všechny zbylé síly. Ovládl ji pocit, že zapojila každíčký sval v těle a veškeré úsilí na to, aby se jim dostala ze spárů. Menšího se jí podařilo udeřit loktem – zařval. Jeho kumpán překvapeně zamrkal – stisk rázem povolil. Nic dalšího nepotřebovala. Jediným rychlým pohybem vytasila zpoza sukně dýku. Nechápala, jak na ni mohla zapomenout. Úplně stejně se však podívovala nad tím, jak mohla prve tak ztuhnout.

Teď ale měla zbraň, na rozdíl od útočnicků. Ten vyšší se stále ještě tvářil překvapeně a neodvažoval se k ní přiblížit. Zakrslý si utíral krev z nosu po úderu loktem a zuřivě oddechoval.

„Tohle tě bude bolet,“ zahrozil.

„Jestli se přiblížíš, tak –!“

„Tak co? Budeš řvát jako předtím, courou? Dej tu kudličku pryč, nebo si ublížíš.“

„Nebo tě zabiju,“ opravila ho Rivka. „Zabiju vás oba.“

Zraněný útočník plivl na zem a pohnul se směrem k ní. Zdálo se, že se ho ten zdrženlivější pokouší zastavit. Jenže na tom už nezáleželo. Bodla naslepo, protože se na ně nedokázala dívat. A znovu. A pak ještě jednou, až jí nůž vypadl z ruky. Všude byla krev – lepivá, horká krev.

Dívka už nevykřikla. Jenom se třásla.

SIEGFRIED

Seděl, čekal a přemýšlel. Komnata byla potměšlá – nikdo se neobtěžoval zapálit jedinou voskovici a ta svíce, s níž před drahnou dobou přišel sám, mezitím dohořela. Uvažoval, že jeho chráněnka musí být pryč už dobrých pár hodin, přinejmenším tak dlouho o ní nikdo neslyšel. Na přesný čas odchodu se mohl zkusit zeptat strážných, jen si nebyl jistý, jestli té holce věnovali pozornost. Jeho svěřenkyně měla pro mizení vzácné vlohy a za nedlouhou dobu jejich pražského pobytu pravděpodobně ovládla víc způsobů, jak opustit královský palác po anglicku, než uměl sám vladař.

Když se rozhodl, že na ni tedy počká v její komnatě, neodolal a zběžně ji prohledal. Dávné zkušenosti se nezaprou. Nevěděl však, po čem pase: snad po něčem, co by vysvětlovalo, proč se k němu Rivka pořád chová tak zavile. Proč neplní svoje povinnosti. Proč je tak nezodpovědná, bezohledná, vzpurná. Bývaly doby, kdy ho poslechla na slovo, ba někdy míval pocit, že mu snad čte myšlenky. To bylo samozřejmě předtím, než se rozešli naposledy a než vzal jeho starý život zaslé. Asi jsem ji měl

nechat v klášteře, uvažoval. Nejspíš jsem se nikdy neměl vracet do Prahy. A možná...

Ty úvahy mu přišly k ničemu. Byly stejně nesmyslné jako čekání v prázdné místnosti na někoho, kdo by se klidně mohl objevit až nad ránem. Musejí si vážně promluvit, jenže to snad počká. Sám mohl tenhle večer strávit s knihami jako všechny předešlé dny a noci, ale oči ho pálily, tělo ho bolelo – a co hůř, nedokázal se soustředit. *Aconitum lycoctonum*, *allium ursinum*, *aster amellus*... Všechno mu splývalo, zatímco zákruty mysli zaměstnávalo neblahé znamení na hlavě mrtvého kněze. Potřeboval by si odpočinout. Rozptýlit se. A tušil, jak by se to dalo provést.

V podhradním hostinci bylo jako vždy rušno. Siegfried málem zapomněl, jaké to je – v posledních týdnech a měsících zřídka zavítal do míst, kde se hlasitě jedlo, pilo a prozpěvovalo. A rozhodně se vyhýbal ryčně Třínohé kobyle, kde ještě před několika lety býval štamgastem.

Nic se tu od té doby nezměnilo. Hostinský byl pořád ten samý, jen o něco málo starší chlapík s tak truchlivým pohledem, že by jako žebrák vydělal jmění. Nezměnilo se ani osazenstvo tvořené zvláštní směskou hazardních hráčů, kteří se bavili buď kartami, nebo vrhcáby, popřípadě obojím, dennodenních pijanů a neméně protřelých poběhlic. Zdravé jádro doplňoval čas od času chudší rytíř či hradní zbrojnoš a taky pár kupců zdaleka, kteří netušili, že narazili na podnik, kde se dá snadno přijít o zboží i o čest.

„Pivo?“ zeptal se krčmář po příchodu, stejně jako už stokrát předtím.

„Vino,“ odvětil Siegfried taky postě a rozhlížel se po lokálu, jestli narazí na známé tváře. Když se otočil zpátky pro pohár s proslule kyselým moravským červeným, jedna taková tvář narazila na něj.

„Ty?“ kroutil hlavou. „A já myslela, že už jsi vyklidil pole.“

Siegfried se chtě nechtě pousmál. „Manka,“ rozpomněl se při pohledu na obličej posetý pihami, na nepřírozeně rudé rty a stejně nepřírozeně rudé vlasy. „Nebo si teď říkáš jinak?“

„Bianca,“ vyslovila pečlivě. „Kunčoftům se líbí představa, že jsem Taliánka.“

„A uvědomuješ si, že do ní máš daleko?“ namítl.

Mávla rukou. „Čechům jako poleno je to fuk. Naučila jsem se kvůli tomu dokonce pár slovíček. *Figlio di puttana, vaffanculo...*“

Siegfriedovi přišlo, že ty nehoráznosti pronesla s vervou pravého janovského námořníka. „Všechno se ti při práci hodí, předpokládám.“

„To se ví. Kde máš partáky? Neviděla jsem je stejně dlouho jako tebe.“

„Nepřijdou,“ odvětil Siegfried a dobrá nálada byla v tu ránu pryč. Mocně si lokl a hned pochopil, že se na lože určitě nevrátí střízlivý.

„Takže protentokrát mám svýho slezskýho vědátora celého pro sebe,“ ušklíbla se rusovláska. Přistoupila k němu blíž a pohladila ho po vlasech. Vypadala pořád dobře, možná ještě líp než kdysi. Siegfried ale věděl, že vzhled na ní zdaleka není to nejlepší. Na rozdíl od mnoha nevěstek, s nimiž se na cestách potkal, byla obdařená představivostí. Před očima mu vyzpověly vzpomínky na chvíle, které spolu strávili. Jenže pak si vzpomněl na staré přátele. Na chvástavého Enguerranda i na nevrleho Bruna, na andělsky vypadající tvář Nevinného Dirka.

„Dneska ne,“ poprosil ji. „Určitě najdeš spoustu jiných zájemců.“

Našpulila rty. Asi se chystala prokázat, že dovede nadávat nejen italsky. Nakonec z toho odhodlání zbylo jen pokrčení ramen.

Siegfried si od hostinského objednal další plný džbán a usedl se tak daleko od společnosti, jak jen to šlo. Zatímco popíjel, pozoroval pěti muži hrajících kostky, k nimž se jeho rusovlasá známá přesunula a s nadšením se zapojila do hry. Nižak překvapeně zaznamenal, že se jednoho z těch neotesanců dotýká na správných místech a při té příležitosti mu obratně

šacuje kapsy. Na mě by si tohle nezkusila, vzpomněl si. I kdybych byl stejně namol jako tenhle křen.

Což měl mimochodem ten večer v úmyslu. S každým dalším pohárem bylo víno o něco méně kyselé a jeho mysl o ždi-
bec klidnější. A když zavřel oči, neviděl před sebou tvář En-
guerranda, Bruna ani Dirka, neviděl dokonce ani krvavou
židovskou hvězdu, pouze divoce vířící barvy a rej světel. Chtělo
se mu smát. A chtělo se mu spát, tak moc ho tížila víčka.

A proto si ani nevšiml, že se tu neopíjí sám. Překvapeně za-
mrkal a prudkým pohybem, jímž si chtěl protřít oteklé oči, se
mu podařilo převrhnout dřevěný pohár. Zbytky vína se rozlily
po stole.

„Co ty tu pohledáváš?“ zeptal se až moc zhurta. Několik hlav
se k nim zvědavě otočilo. „To jste mě začali sledovat?“

„Čekal bych, že mě aspoň pozdravíš, Sigi,“ opáčil Jindřich ze
Snědovic, arcibiskupův generální vikář. Lékař ho ve světském
šatu skoro nepoznal. Bývaly doby, kdy spolu chodili do nále-
ven i nevěstinců pravidelně, jenže to bylo dávno předtím, než
se z něj stal velevážený člen církevní hierarchie.

„Ptal jsem se, jestli mě necháváte sledovat,“ zavrčel Siegfried.

„Možná,“ připustil vikář a posadil se proti němu. Opatrně
položil ruce na stůl tak, aby se vyhnul rozlitému pití. Siegfried
si všiml měděného prstýnku, který Jindřich odnepaměti nosil
na levé ruce. Tehdy se mu od něj dostalo vysvětlení, že je to při-
pomínka nuzného původu. „Ale neber si to osobně,“ dodal vi-
kář vzápětí. „Špiclujeme hodně lidí, zrovna ty bys to měl vědět.“

Siegfried přikývl. Arcibiskupovo všimné výměnou za posky-
tování užitečných zpráv přijímal kdekdo: pár takových ptáčků
znal, ale většinou působili v utajení. Jen v královském paláci
dozajista donášely desítky lidí, od služebných a kuchařek, přes
strážce a komorné až po urozenější dvořany. A nesmíme zapo-
menout na duchovní – odjakživa se měl na pozoru před zpo-
vědníky.

„Nedostal jsem od tebe žádnou zprávu,“ připomněl Jindřich.

„V tom případě mě tvůj křížovník při tom tyátru musel
špatně slyšet.“

Generální vikář si povzdechl. „Nějak ses nám zatvrdil, hochu. Než začneš dělat klamné závěry, vyslechněš mě?“

„Co mi asi tak napovídáš? Řeč se vleče a voda teče, jako vždycky. Že jde o spravedlnost Boží, o stabilitu království a dobro jeho obyvatel –“

„Na to všechno sere pes, jak říkával můj táta,“ usoudil vikář s pousmáním. „Tohle není jen tak obyčejný mord, kamaráde. Žádný jiný obročník v celém arcibiskupství nevybral tolik peněz ve sbírkách na stavbu katedrály jako náš mrtvý oltářník. A málokterý tak úspěšně sděloval lidu, co jsme mu potřebovali sdělit. Arcibiskup se ho chystal povýšit na kanovníka a udělit mu další obročí, když vtom nám ho propíchali skrz naskrz.“

„A já s tím mám dělat co?“ odsekl Siegfried. „Měl jsem dojem, že mě Arnošt ze služeb propustil. Zkrátka že v tomhle máme jasno.“

„Na tom se přece nic nemění. Nikdo po tobě nechce, abys opustil teplé místočko u královny, které jsme ti horko těžko zařizovali. Nebudeš číhat někde po nocích a brodit se bahnem jako zamlada. Ale tady jde – jak bys řekl ty – o *delikátní* záležitost.“ Vikář to vyslovil s očividným sebezapřením. „Tak podíváš se na ten případ? Máš moje slovo, že se nebudeš muset s nikým prát ani ho mlátit mečem po hlavě. A když budou potřeba svaly, dodáme je.“

Siegfried se na pár okamžiků mlčky zahleděl na dno svého poháru. Zapřísahal se sám sobě, že už se k tomuhle řemeslu nevrátí. Ne potom, co se strhlo naposled. Ne po Bergamu. Očima nechtěně ulpěl na rozesmáté zrzce. Kdysi si s ní užíval právě tak.

„Nemůžu,“ pronesl ztěžka. „Mrzí mě to, Jindro, ale byla by to chyba.“

Tentokrát se odmlčel vikář. Chvilí trvalo, než přikývl. „Jak myslíš. Doufám, že si uvědomuješ následky.“

„Co mi tím naznačuješ?“

„Je toho hodně, co víme, kamaráde.“ Hodnostář pečlivě volil každé slůvko a Siegfried cítil, jak ho přítom probodává pohledem. „Určitě jsi na mrtvole viděl židovskou hvězdu. Kdo myslíš,

že bude za smrt platit, až se to roznese? A kdo jako první skončí na hranici? Jak sis sám všiml, sledovali jsme tě, a měl bys vědět, že nejen tebe. Určitě bys nechtěl, aby na povrch vyplula jistá fakta zrovna v tak pohnuté době.“

Společník vytřeštil oči. „Vyhrožuješ mi?“

Jindřich ze Snědovic vstal a naklonil hlavu na stranu. „Známe se přece léta, ne? Řeknu hostinskému, aby tu po tobě uklidil. A to víno,“ dodal a ukázal na tekutinu pomalu schnoucí na stole, „jde na mě.“

Odešel. Siegfried zjistil, že vystřízlivět se dá i ve vteřině.

OBSAH

I. Corpus delicti ---	9
II. Persona non grata ---	27
III. Cui bono ---	43
IV. Mens rea ---	68
V. Ius sanguinis ---	89
VI. Res publica ---	116
VII. Bona fide ---	136
VIII. Quid pro quo ---	166
EPILOG: Post mortem ---	194

FRANTIŠEK KALENDA
Vraždy ve znamení hvězdy

DETEKTIVNÍ PŘÍBĚH
Z DOBY KARLA IV.

První díl trilogie

Redigoval Petr Matoušek
Obálku navrhl Michal Houba
Typografie Vladimír Verner
Vydalo nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
roku 2016 jako svou 1532. publikaci
Odpovědná redaktorka Marie Válková
Vydání první. AA 9,84. Stran 208
Vytiskla tiskárna Finidr, spol. s r. o.
Doporučená cena 248 Kč

Nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
Víta Nejedlého 15, 130 00 Praha 3
e-mail: info@ivysehrad.cz
www.ivysehrad.cz

ISBN 978-80-7429-738-0